

Özgür Arun

Prof.Dr.

Bana ulaşabilirsiniz:

☎ 0 (242) 227 44 00 (dhl: 4163)

✉ arun@akdeniz.edu.tr

🐦 @OzgurArun

🌐 www.ozgururun.com.tr

AKDENİZ'DE NÜFUS & TOPLUMSAL YAPI

BAHAR 2024

PAZARTESİ 09.30 - 12.20

OFİS SAATİ Pazartesi 12.00 - 12.30

DERSİN TANIMI

Bu ders, sosyolojik bir perspektifle Akdeniz toplumlarının nüfus ve toplumsal yapılarını incelemeyi hedeflemektedir. Sınıf, etnisite, toplumsal cinsiyet, sosyal hareketler, teknoloji kullanımı, tarım ve kırsal ilişkiler, yaşlanma, eğitim sosyal değerler, göç ve kültürel eşitsizlik başlıklarında Akdeniz'in güneyi ve kuzeyi arasındaki karşılaşmalar, nüfus hareketleri, demografik geçiş süreçleri analiz edilerek toplumsal yaşama etkileri tartışılmaktadır.

Öncelikle, nüfusbilim alanına bir giriş yapılarak; bu konudaki kuramlar, olgular ve ana yaklaşımlar incelenmektedir. Ardından, Türkiye'nin demografik dönüşümü, modernleşmenin farklı safhalarını yaşayan Akdeniz ülkeleriyle kıyaslanarak ele alınmaktadır. Antik yunandan, ortaçağa ve Rönesans'tan modern çağa değin tarihsel açıdan da Akdeniz toplumlarının nüfusuna bakış, demografik geçişlerin toplumsal yaşama yansımaları bu dersin ana tartışma eksenini oluşturmaktadır. Dersi alan araştırmacılar 12 ana başlıktan seçilmiş konularda Akdeniz toplumlarının gündelik yaşam pratiklerini inceleme olanağı bulacaklardır.

DEĞERLENDİRME

Bu ders kapsamındaki müfredatın kümülatif bir doğası vardır. Dersi kaçırdığınızda, konularda geri kalmanız olasıdır ve ilerleyen konuları yakalamanız zorlaşabilir. Bu nedenle, derlere düzenli olarak katılmanız önemlidir. Dersin değerlendirilmesi aşağıdaki gibi olacaktır.

Araştırma Sunumları %70
Final %30

Araştırmacılar 7. hafta ile 13. hafta arasında yapacakları 7 araştırma sunumundan sorumludurlar. Araştırma sunumlar Akdeniz çalışmaları odağında etkileşimli bir tartışmayı ortaya koyacak biçimde hazırlanmalı ve ders kapsamında sunulan konularla ilişkili olarak gerçekleştirilmelidir. Final için hazırlanacak yazı 10 sayfa (4000 kelime) olmalı, ders süresince incelenen bir başlıkta seçilmiş bir Akdeniz toplumunun analizini sunmalıdır.

DERS MATERYALİ

- Abulafia, D. (2005). "Mediterraneans" in Rethinking the Mediterranean, (ed.) W.V Harris, pp.64-93, New York: Oxford University Press .
- Arun, Ö. (2012). Cultivated Citizens? Cultural Capital, Class, Gender and Generations in Contemporary Turkey. METU Studies in Development, 39(3), 283-302.
- Arun, Ö. (2013). Ageing in Turkey: The Peter Pan Syndrome?. In J. Troisi & H. J. von Kondratowitz (Eds), Ageing in the Mediterranean. London: Policy Press.
- Arun, Ö. (2017). Sınıflar, Kuşaklar ve Kültüre Düşkünlük: Antalya Yaşlılık Araştırması (AYA-Faz1) Bulguları. Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi, 7(1), 25-39.
- Arun Ö., (2018). Türkiye'de Beğenilerin Tahakkümü ve Kültürel Eşitsizlik. İçinde Beğeniler: Gündelik Hayatta Toplumsal Değişimin Yansımaları, Sunar L., (Ed.), İlem Yayınları: İstanbul, ss.1-36.
- Arun, Ö., & Holdsworth, J.K. (2018). Generational Care and Support Mechanisms in Turkey: Identifying at Risk Populations. In Research on Family Structures in Turkey: Advanced Statistical Analysis, 2018. The General Directorate of Family and Social Services: Ankara.
- Arun, Ö. (2020). Antalya Yaşlılık Araştırması Üçüncü Dönem, 2019 / 2020 Temel Bulgular ve Yerel Yönetimlere Öneriler. Yaşlanma Çalışmaları Derneği Yayınları.
- Arun Ö., (2020). Eşitsiz Yaşlanmak: Türkiye'nin Serüveni, Alanın Niteliği ve Yaşlanma Gündemi. Cogito, 98, ss.89-106.
- Arun Ö., & Holdsworth J.K, (2020). Integrated social and health care services among societies in transition: Insights from Turkey. Journal of Aging Studies, 53, pp. 1-7.
- Arun, Ö. (2022). Akdeniz'de Nüfus ve Toplumsal Yapı. E. K. İltar, (Der.) Bütün Yönleriyle Akdeniz 2 (s.125-136). Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Braudel, F., (2001). Memory and the Mediterranean. New York. Knopf
- David, A., (2018). Migration to and from Mediterranean Countries. In CIHAM, Mediterra 2018. 25-35.
- Hamel, C., Rault W., & INED, (2014). A democratic perspective on gender inequality. Population and Societies, 517, 1-4.
- Floransa, S. & Aragall, X., (2012). Mutations in Mediterranean Societies. In CIHAM, Mediterra 2012. 91-113
- Lopez, J. & Scott, J., (2012). Social Structure. New York: Open University Press.
- Malorgio, G. & Solaroli, L., (2012). Policies and Regulations in the Mediterranean: Complementarity and Coherence. In CIHAM, Mediterra 2012. 443-464
- Özbay, F., (2015). Dünden Bugüne aile, Kent ve Nüfus. Ankara: İletişim Yayınları
- Petras, J. (1985). Class and Political Economic Development in the Mediterranean: An Overview. Economic and Political Weekly, 20(7), 296-300.
- Pison, G., (2019). The number and proportion of immigrants in the population: international comparisons. Population & Society, 563, 1-4.
- Vandecandelaere, E. & Abis, S., (2012). Food, Tourism and Regional Authorities. In CIHAM, Mediterra 2012. 423-442
- von Kondratowitz, H.J., (2013). Squaring the circle: demographic outlook and social development as determinants of aging in the Mediterranean. In J. Troisi & H. J. von Kondratowitz (Eds), Ageing in the Mediterranean. London: Policy Press.
- von Kondratowitz, H.J., (2013). Becoming conscious of the 'whole Mediterranean': old cleavages and recent developments. In J. Troisi & H. J. von Kondratowitz (Eds), Ageing in the Mediterranean. London: Policy Press.

Özgür Arun

Prof.Dr.

Bana ulaşabilirsiniz:

☎ 0 (242) 227 44 00 (dhl: 4163)

✉ arun@akdeniz.edu.tr

🐦 @OzgurArun

🌐 www.ozgurarun.com.tr

AKDENİZ'DE NÜFUS & TOPLUMSAL YAPI

BAHAR 2024

PAZARTESİ 09.30 - 12.20

OFİS SAATİ Pazartesi 12.00 - 12.30

DERSİN ÇIKTILARI

Derse düzenli devam eden ve sorumluluklarını yerine getiren araştırmacılar;

- Akdeniz toplumlarında toplumsal yaşama etki eden seçilmiş başlıklarda sosyolojik bir bakış elde ederek tez çalışmaları için temel bir arkaplan oluşturacaklardır,
- Akdeniz'in nüfusu hakkında bilgi sahibi olacaklardır,
- Akdeniz toplumlarında toplumsal yapının bileşenleri hakkında bilgi sahibi olacaklardır,
- Akdeniz'de nüfus hareketleri ve toplumsal arasındaki bağlara ilişkin kavrayış geliştireceklerdir.

SORUMLULUKLAR & BEKLENTİLER

- Derse hazırlıklı gelin. Size verilen program kapsamında hangi tarihte hangi konunun tartışılacağı belirtilmiştir. Belirtilen tüm okumaları zamanında yapıp derste tartışmalara katılın.
- Derse zamanında gelin. Derse geç katılım, tartışmaları kaçırmanıza neden olabileceği gibi, arkadaşlarınız ve benim için rahatsızlık verici olabilecektir.
- Derste başarılı olmanın temel esası katılımdır. Kaçıracağınız her ders sınav sırasında omzunuza yüklenen bir ağırlığa dönüşecektir. Dersler her zaman kitapta yer alan bilgilerden ibaret değildir. Derse katılmadığınızda ders sırasında sürdürülen tartışmaları ve etkileşimi de kaçırabileceğinizi unutmayın.

İLETİŞİM

Ders hakkında benimle e-posta ile iletişim kurabilir, görüş, öneri ve isteklerinizi paylaşabilirsiniz. E-posta ile iletişim kurarken, lütfen, konuyu elektronik postanın "konu" kısmına anlaşılır ve açık biçimde yazınız. Konu hakkında soru, öneri, görüş ya da talebinizi elektronik postanın içine ve yazım kurallarına uygun olarak yazınız. Ardından e-postayı iletiniz. Lütfen, sadece dosya ekleyerek, konu kısmını boş bırakarak ya da içeriğini yazmadan elektronik posta göndermeyiniz. Elektronik postaları hafta içi saat 9:00 ile 17:00 arasında kontrol ettiğimi, haftasonu ve tatil günlerinde elektronik postalara yanıt veremeyebileceğimi hesaba katarak yazdığınız elektronik postaya yanıt almayı bekleyebilirsiniz. Eğer paylaşmak istediğiniz konu, uzun bir yanıt gerektiriyorsa ya da buna ihtiyaç duyuyorsanız lütfen randevu olarak ofis saatine geliniz (sadece çevrimiçi).

AKADEMİK SUIİSTİMAL

Bu derse katılan tüm öğrencilerin akademik suiistimal ve yaptırımları hakkında bilgisi olduğu kabul edilmektedir. Bu kapsamda, akademik sahtekarlığın ve suiistimalin etik kurullar tarafından ciddi olarak cezalandırılacağı açıktır. Akdeniz Üniversitesi'nin bilimsel etiğe aykırı olarak sıraladığı davranışların neler olduğunu öğrenmek için lütfen Akdeniz Üniversitesi'nin ilgili web sayfasına başvurunuz. (<http://etikkurulu.akdeniz.edu.tr>) Eğer Akademik Suiistimal ve Sahtekarlığın ne olduğu ya da ihlallerden birini yapıp yapmadığınız konusunda emin değilseniz, lütfen konuyla ilgili olan hocalarınıza danışınız.

ENGELLİLİK

Günlük yaşamda fonksiyonel veya sosyal yönden engellenen öğrenciler, Akdeniz Üniversitesi Engelli Öğrenci Destek Birimi'ne başvurabilirler (<http://engelsiz.akdeniz.edu.tr>). Engelli öğrenciler dönem başında, dersler başlamadan önce, benimle temasa geçerse, gerekli işlemleri birlikte yapabiliriz.

OFİS SAATLERİ

Ofis saatleri, akademik çalışmalarınıza destek olmak üzere, sadece sizin için ayrılmış bir zaman dilimidir. Dersin ofis saatleri Pazartesi günleri 12:00-12:30 arasındadır. Bu dersle ilgili ihtiyaç duyduğunuz tüm desteği ofis saatlerinde alabilirsiniz. Bu imkanı kullanmaktan ve ofis saatleri içinde e-posta atarak, telefon ederek ya da çevrimiçinde benimle görüşmekten çekinmeyin.

Özgür Arun

Prof.Dr.

Bana ulaşabilirsiniz:

☎ 0 (242) 227 44 00 (dhl: 4163)

✉ arun@akdeniz.edu.tr

🐦 @OzgurArun

🌐 www.ozgurrun.com.tr

AKDENİZ'DE NÜFUS & TOPLUMSAL YAPI

BAHAR 2024

PAZARTESİ 09.30 - 12.20

OFİS SAATİ Pazartesi 12.00 - 12.30

TAKVİM

Hafta Konu & Okuma

1. Hafta Hoşgeldiniz! Dersin tanıtımı & tanışma

2. Hafta

Akdeniz nedir?

Abulafia, Mediterraneans

Arun, Akdeniz'de Nüfus ve Toplumsal Yapı

Braudel, Memory and the Mediterranean

von Kondratowitz, Becoming conscious of the 'whole Mediterranean': old cleavages and recent developments

Toplumsal Yapı

Lopez & Scott, Social Structure

4. Hafta

Floransa & Aragall, Mutations in Mediterranean Societies

5. Hafta

Nüfusbilim Temel Kavramları

Özbay, Düünden Bugüne aile, Kent ve Nüfus (8., 9. ve 10. bölümler)

6. Hafta

Akdeniz Toplumlarında Demografik Dönüşüm

Türkiye

7. Hafta

İspanya, Portekiz, Fransa, İtalya, Yunanistan ve Adriyatik

8. Hafta

Fas, Cezayir, Tunus, Libya, Mısır ve Kuzey Afrika

9. Hafta

Suriye, Lübnan, İsrail, Filistin ve Orta Doğu

Seçilmiş Konular

10. Hafta

Sınıf, sosyal hareketler, teknoloji kullanımı, bakım

Petras, Class and Political Economic Development in the Mediterranean: An Overview

Arun, Cultivated Citizens? Cultural Capital, Class, Gender and Generations in Contemporary Turkey

Arun & Holdsworth, Generational Care and Support Mechanisms in Turkey: Identifying at Risk Populations

11. Hafta

Etnisite, tarım ve kırsal kalkınma, turizm ve gıda

Vandecandelaere & Abis, Food, Tourism and Regional Authorities

Malorgio & Solaroli, Policies and Regulations in the Mediterranean: Complementarity and Coherence

Arun, Ageing in Turkey: The Peter Pan Syndrome?

12. Hafta

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının statüsü, sosyal değerler, göç

Hamel, Rault & INED, A democratic perspective on gender inequality

Pison, The number and proportion of immigrants in the population: international comparisons

David, Migration to and from Mediterranean Countries

13. Hafta

Kültürel eşitsizlik, ayrımcılık, yaşlanma

Arun, Türkiye'de Beğenilerin Tahakkümü ve Kültürel Eşitsizlik

Arun, Sınıflar, Kuşaklar ve Kültüre Düşkünlük: Antalya Yaşlılık Araştırması (AYA-Faz1) Bulguları

Arun, Antalya Yaşlılık Araştırması Üçüncü Dönem, 2019 / 2020 Temel Bulgular ve Yerel Yönetimlere Öneriler

14. Hafta

Sunuşlar ve değerlendirme

Not: 16 Şubat ile 4 Mart 2024 tarihleri arasında araştırmalarım nedeniyle Endonezya'da olacağım. 1. ve 2. hafta derslerinin tafafisini 5 Mart 2024 tarihinden sonra yapacağım.